

Kuntarakennelaki sai vauhtia

Kuntarakennelaki sai lisää vauhtia tiistaina, kun hallintovaliokunta pääsi sorvaamaan siitä mietintöä.

Hallintovaliokunnan puheenjohtajuus ei kuulosta ehkä maailman menevimmältä työltä, mutta **Pirkko Mattilalle** (ps.) se oli toivepaikka.

”Taustani on Muhoksen kunnallispolitiikassa, ja tämä sopi siihen luontevasti”, kolmannen kauden kunnanvaltuutettu sanoo Maaseudun Tulevaisuudelle.

Sopi hyvinkin, sillä hallintovaliokunnan kuumin peruna on nyt kuntarakennelaista tehtävä mietintö. Sen kimp-puun päästiin vasta eilen, kun perustuslakivaliokunta sai lo-pulta ponnistettua maailmaan oman lausuntonsa. Mietinnön tekeminen saattaa jatkua vielä tänään, mutta lain lopullinen hyväksyminen jää juhannuksen jälkeen.

Ei mahdu järkeen

Mattila ei ole tyytyväinen kuntauudistuksen valmisteluun, mutta se ei taida nyt auttaa.

”Luulen, että hallituspuolueet haluavat tämän eteenpäin.” Niillä on valiokunnissa ja eduskunnassa enemmistö.

Puheenjohtajaa sapettaa erityisesti se, että näin suuresti kuntakenttää ja sen itsehallintoa ravistelevaa uudistusta tehdään kiireessä.

”Oikeusoppineet ja kunnat ovat syystäkin arvostelleet sitä.” Mattilakaan ei kerrassaan ymmärrä, mihin hallitus oikein pyrkii. Hän ei vastusta ilmiselvästi tarpeellisia kuntaliitoksia, mutta pitkien etäisyyksien alueilla ja toimivien kuntien kohdalla kyllä.

”Kunnat tekevät käytännössä kuitenkin ihan oikeita asioita

Kuntauudistusta runtataan nyt kiireellä. Hallintovaliokunnan lausunnon jälkeen esitys tulee täysistuntoon ja laki voimaan 1. heinäkuuta. ”Ei ihme, että oikeusoppineet ja kunnat ovat arvostelleet sen valmistelua”, sanoo valiokunnan puheenjohtaja Pirkko Mattila.

ja juuri sitä hyvinvointivaltion työtä. Myös 1990-luvulla oli lama ja tehtäviä leikattiin rajusti, mutta silloin kunnat saivat työrauhan. Tässä hässäkässä ne eivät ehdi kehittää esimerkiksi elinkeinotoimintaansa lainkaan”, Mattila suomii.

Byrokratiaa pitää sietää

Hallintovaliokunta kuulostaa byrokratian kehdoilta, ja pykä-lätyö onkin sen – kuten koko eduskunnan – leipälaji.

”Kun lakeja säädetään, hal-lintoa tulee helposti lisää. Osa byrokratiasta täytyy vain hyväksyä, se on osa laillisuusvalvontaa.”

”Tuoreista tapauksista tämä on ihan ok esimerkiksi teuras-

tajien tutkintovaatimuksissa.”

Sen sijaan aluehallintouudis-tuksen – avien ja elyjen muo-dostamisen arvioinnissa – muis-takin valiokunnista lähti viestiä, että esimerkiksi tuotantoraken-nusten ympäristöluissa ruuvia pitäisi löysätä ja valtaa antaa kunnille, esimerkiksi lomit-us-alueen isäntäkunnalle.

”Maanviljelijän pitää tie-tää saman tien, minne laittaa jätteet, mutta ydinvoimala saa luvan, vaikka jätteiden sijoittelusta ei ole tietoaakaan. Sama turveluvissa: turvetta ei saa käyttää, vaikka suo on jo luokiteltu hyödynnettäväksi suoksi.”

Mattila pelkää, että luvituk-sen hitaus estää esimerkiksi

maidontuotannon lisäämistä, vaikka viljelijä itse pystyisi sii-hen.

Mattilan ja monen muunkin tuntuma on, että ympäristömi-nisteriö vetää turhan tiukkaa linjaa elykeskuksissa.

”Kuntiin ei luoteta. Minis-teriöt voisivat tehdä enemmän yhteistyötä, ja nythän työ- ja elinkeinoministeri tarttuikin viestiimme, että myös byrokra-tian kustannukset pitäisi laskea mukaan lopulliseen laskuun. Hyvä hallinto on osa tulosta eikä jarru.”

Vapaalla vuohipaimen

Aluepolitiikka, syrjäseudut ja maatalous kiinnostavat, koska Mattila on toiselta koulutuk-

seltaan maantieteilijä ja edus-kunnassa myös maa- ja metsä-talousvaliokunnan jäsen.

Maataloudessa byrokratian mielettömyys näkyy esimer-kiksi pinta-alavalvonnoissa.

”Miksi viljelijää rangaistaan väärästä alasta, eikä karttojen piirtäjää? Olen suunnistaja ja tiedän, ettei karttojen piirtämi-nen ole niin vaikeaa.”

Maataloustuntunmaa hän ot-taa kiinteistöjohtajamiehensä kotitilalla, missä karkailee päi-visin ”kolme tolloa vuolta”.

”Olisin voinut opettajan työ-säni ottaa niitä enemmänkin, mutta eduskuntatyö katkaisi hyvin alkanen vuohipaimenen urani.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

Kunta-uudistuksen aikataulu huolestuttaa

Kuntauudistuksen ja sitä petaa-van kuntarakennelain aikataulu huolestuttaa eduskunnassa.

Perustuslakivaliokunta sai tiistaina pitkän ponnistelun jäl-keen tehtyä oman lausuntonsa, tosin erävien mielipiteiden saat-telemana. Se on harvinaista lain-säättämisen perustuslaillisuutta puntaroivalle valiokunnalle.

Valiokunta katsoi, ettei lii-tosselvityksille voi asettaa mää-räaikaa ennen kuin sosiaali- ja terveyspalveluja (sote) uudistava lainsäädäntö on hyväksytty.

Sen mielestä kunnilla tulee myös olla vähintään puoli vuotta aikaa yhdistymisselvityksiin lain hyväksymisen jälkeen. Sekä ko-koomuksen että SDP:n edustajat halusivat puolen vuoden tilalle ”riittävän”.

Keskustan ja perussuoma-laisten eriväessä mielipiteessä vaadittiin vuoden selvitysaikaa, arvosteltiin lähidemokratian unohtamista ja haluttiin laille pidempi käsittelyjärjestys.

Lain on määrä tulla voimaan parin viikon päästä. Hallitus haluaa kuntien kertovan liitos-kumppaninsa marraskuussa ja tekevän liitosselvitykset heinä-kuuhun 2014 mennessä. Tämä aikataulu voi nyt siis venyä.

Sote-lain on määrä tulla voi-maan vasta vuonna 2015.

Oikeuskansleri on aiemmin edellyttänyt, että eduskunnalla tulee olla riittävät sote-tiedot ennen kuin se päättää kuntara-kennelaista.

Lopullisen lausunnon eli mietinnön lakiesityksestä tekee hallintovaliokunta, joka myös kiinnittänee huomiota aikatau-luihin, puheenjohtaja **Pirkko Mattila** (ps.) ennako

EIJA MANSIKKAMÄKI

VALIOKUNNAN PUHEENJOHTAJA

Sarjassa haastatellaan eduskunnan valiokuntien puheenjohtajia.

KUKA? Pirkko Mattila

49-vuotias perussuoma-laisten kansanedustaja Oulun vaalipiiristä 2011–
Filosofian maisteri, sairaan-hoitaja AMK, hoitotyön opettaja
Eduskunnassa puhemies-neuvoston jäsen 2012–, hallintovaliokunnan jäsen 2011– ja puheenjohtaja 2012– ja maa- ja metsätalousvalio-kunnan jäsen 2011–
Muhoksen kunnanvaltuu-tettu 2005– ja varapuheen-johtaja 2009–12, maakunta-valtuutettu 2009– ja maa-kuntahallituksen jäsen 2013, Euroopan Neuvoston Suomen valtuuskunnan jäsen 2011–

VALIOKUNTA

Hallinto-valiokunta
Käsittelee mm. valtion alue- ja paikallishallintoa, alue- ja rakennepoliittikkaa, yleis-hallintoasioita, valtion henkilöstöpolitiikkaa, poliisi- ja pelastustointa, onnettomuus-tutkintaa, rajavartiolaitosta, ulkomaalaisasioita sekä kunta- ja kirkollisasioita.
Jäseniä 17. Puheenjohtaja Pirkko Mattila (ps.) ja varapuheenjohtaja Maarit Feldt-Ranta (sd.).

PÄIVÄN KYSYMYKSIÄ

Mikä on lohen ylämitta?

Kalastuksessa puhutaan usein alamitoista. **Vaan mikä on lo-helle ehdotettu ylämitta, pu-heenjohtaja Jouko Ojanperä Suomen Vapaa-ajankalastajien keskusjärjestöstä?**

Kalastuksen kohdistuminen suuriin yksilöihin vääristää kala-kannan rakennetta ja heikentää sen perinnöllisiä ominaisuuksia. Ehdotamme, että kalastajat ot-taisivat käyttöön lohelle vapaa-ehtoisen 80 sentin ylämitan, jota suuremmat kalat päästettäisiin takaisin jokeen lisääntymään. Näätämöjoessa pitää jo nyt va-pauttaa kaikki yli 60 sentin pi-tuiset naaraslohet.

Miksi ylämittaa tarvitaan?

Suuret yksilöt tuottavat enem-män mätää ja niiden poikaset ovat suurempia ja elinvoimaisempia. Ylämittarajoitus on jo käytössä useissa Jäämereen laskevissa joissa. Suurten yksilöiden va-pauttamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota naaraiden osalta ja kutuajan lähestyessä, jolloin lohet nappaavat normaalia hanakammin vieheisiin.

Missä tilassa lohikannat ovat?

Viime kesänä kaikkiin lohi-jokiin nousseiden lohien määrä kasvoi pitkässä aikaa. Useimmissa joissa lohien kalastuskuole-vuutta on kuitenkin vähennet-tävä, jotta emokalojen määrä mahdollistaisi lohikantojen vahvistumisen vakaalle tasolle.

Miten se tapahtuu?

Simojoen lohikanta on niin heikko, että kaikki joesta pyy-detyt lohet tulisi toistaiseksi va-pauttaa. Tenojoelle suositellaan yhden lohien päiväkiintiötä. Näätämö-, Simo- ja Tornionjoella on jo voimassa pakollinen yhden lohien päiväkiintiö.

Mikä on vapakalastuksen merkitys?

Vapakalastuksen lohisaalis on meressä ja joissa pieni verrattuna ammattikalastuksen saaliiseen. Siitä huolimatta myös vapaka-lastajien tulee kantaa vastuunsa lohikantojen elvyttämisessä.

JARMO PALOKALLIO

NURMI2013

YLIVIESKA 8.8.2013

NURMENVILJELYN AMMATTILAISILLE

www.nurmi2013.com

Tervetuloa!

Kesän suurin nurmenkorjuunäytös

- Yaran ravinneratkaisut nurmelle ja rehuviljalle
- Rehuviljalajikkeet
- Uusimmat nurmiseokset
- Lannoitteen ja lietteen levitys
- Arpajaiset, runsaasti palkintoja

Yhteistyössä

